

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی

سازمان دامپزشکی کشور
اداره کل دامپزشکی استان آذربایجان شرقی

بیماری تب کریمه کنگو

CRIMEAN-CONGO HEMORRHAGIC FEVER

بهار ۱۴۰۱

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

و روابط عمومی اداره کل دامپزشکی آذربایجان شرقی

توصیه به عموم مردم:

- حتماً از گوشت‌های ذبح شده در کشتارگاه‌ها که تحت نظارت اداره کل دامپزشکی استان هستند و در مراکز عرضه فرآورده‌های خام دامی مجاز عرضه می‌شوند اقدام به خرید گوشت مایحتاج خود نمایند و در هنگام خرید حتماً به مهر دامپزشکی و برچسب هویت الصاق شده بر روی لاشه دقت کافی را بنمایند.
- از دستکاری، تمیز کردن و خرد کردن گوشت بدون دستکش خودداری شود.
- از خوردن گوشت خام و نیم پخته اجتناب نموده و قبل از مصرف آرایش خوراکی دام (جگر، دل و قلوه) آنها را به مدت ۴۸ ساعت در یخچال نگهداری کرده و سپس استفاده نمایند.

راههای پیشگیری برای مشاغل در معرض خطر:

- مشاغل در معرض خطر این بیماری، کارکنان کشتارگاه‌ها، قصاب‌ها، دامپزشکان، پزشکان، پرستاران، کارکنان بیمارستان و دامپروان و روستائیان می‌باشند، لذا متصدیان این مشاغل بایستی موارد زیر را رعایت نمایند.
- اصول ایمنی در کار از جمله پوشیدن لباس مناسب، دستکش، چکمه، ماسک و عینک دقیقاً رعایت شود.
- از گذاشتن چاقو در دهان (مابین لبها) در هنگام کار خودداری شود.
- از خوردن و آشامیدن و سیگار کشیدن در هنگام کار اجتناب شود.
- از جدا نمودن و له کردن کتله‌های موجود روی بدن دامها پرهیز شود.
- بعد از انجام کار روزانه دستها، وسایل و البسه کار شستشو و ضد عفونی گردد.
- پیش از آغاز به کار، از عدم وجود هرگونه خراش و جراحت پوستی، اطمینان کامل حاصل شود.
- از تماس مخاطات بدن (قسمتهای داخلی چشم‌ها و دهان) با خون و ترشحات دام کشتاری جداً پرهیز شود.
- در صورت ایجاد هرگونه زخم یا جراحت جلدی در حین کشتار و یا بروز علائم بیماری سریعاً به مراکز بهداشتی و درمانی مراجعه شود.
- جایگاه‌های نگهداری دام جدا و دور از محل زندگی باشد.
- از کشتار دام در محل‌های غیر مجاز (خارج از کشتارگاه) خودداری شود.

سازمان دامپزشکی کشور

شماره های تماس: ۲۸-۲۵-۳۴۴۴۰۰۲۵-۰۴۱ داخلی: ۲۴۰

سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۶۶۰۷۴۹

آدرس پرتال: eastazar.ivo.ir

رایانامه: relation.eazar@ivo.ir

مقدمه:

بیماری تب خونریزی دهنده کریمه کنگو، یکی از بیماریهای ویروسی خطرناک مشترک بین انسان و دام است که در کشور ما نیز مواردی از آن مشاهده گردیده است. آلودگی دامها به این ویروس باعث بروز علائم بالینی نمی‌شود، اما در انسان می‌تواند حتی موجب مرگ شخص مبتلا گردد. ایجاد خونریزی داخلی در بافت‌های بدن یکی از نشانه‌های بیماری در انسان است که در مراحل آخر بیماری بروز می‌کند.

تاریخچه بیماری:

این بیماری برای اولین بار در سال ۱۹۴۴ در منطقه کریمه کشور اوکراین شناسایی شد. بیماری در سال ۱۹۶۶ در کنگو آفریقا نیز بروز پیدا کرد که از این رو بیماری، به نام تب خونریزی دهنده کریمه - کنگو شهرت یافت.

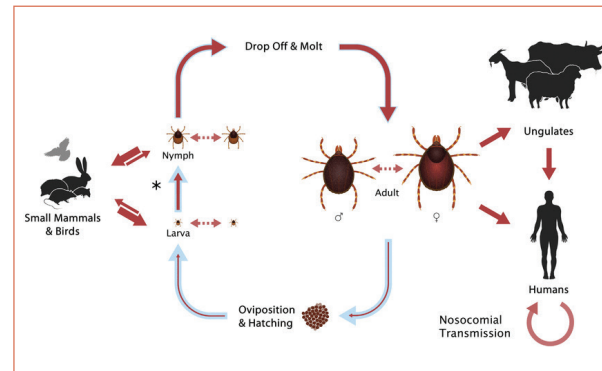
عامل بیماری:

عامل بیماری ویروسی از خانواده بایاویریده و جنس نایروویروس است که از کنه بالغ هیالوما (به عنوان میزبان و ناقل ویروس) جدا شده و در طبیعت بوسیله کنه‌های سخت گونه هیالوما منتقل می‌شود.

راه‌های انتقال:

انتقال ویروس عامل بیماری به انسان از طریق گزش کنه آلوده، تماس مستقیم انسان با لاشه، گوشت، خون، ترشحات و بافت‌های دام مبتلا به بیماری صورت می‌گیرد. تماس با ترشحات، خون و بزاق، ادرار، مدفوع و

استفراغ افراد آلوده از اصلی‌ترین راه‌های انتقال بیماری از انسان به انسان می‌باشد.

علائم بیماری:

بیماری در حیوانات اهلی علائم مشخصی ندارد.

علائم بالینی در انسان چهار مرحله دارد:

۱- **دوره کمون** (فاصله زمانی مابین ورود عامل بیماری تا بروز علائم): دوره کمون معمولاً یک تا سه روز بوده و حداکثر به ۹ روز می‌رسد. در صورت تماس با بافت‌ها یا خون آلوده دوره کمون معمولاً پنج تا شش روز است و حداکثر زمان آن ۱۳ روز می‌باشد.

۲- **قبل از خونریزی:** شروع علائم، ناگهانی بوده و حدود ۱ تا ۷ روز طول می‌کشد (متوسط ۳ روز). بیمار دچار سردرد شدید، تب، لرز، درد عضلانی (بخصوص در پشت و پاها)، گیجی، درد و سفتی گردن، درد چشم و ترس از نور (حساسیت به نور) می‌شود. ممکن است حالت تهوع، استفراغ بدون ارتباط با غذا خوردن، گلودرد و پرخونی ملتحمه چشم در اوایل بیماری وجود داشته باشد که گاهی با اسهال و درد شکم و کاهش اشتها همراه می‌شود. تب معمولاً بین ۳ تا ۱۶ روز طول می‌کشد.

۳- **مرحله خونریزی دهنده:** مرحله کوتاهی است که به سرعت پیشرفت می‌کند و معمولاً در روز ۳ تا ۵ بیماری شروع شده و ۱ تا ۱۰ روز (بطور متوسط ۴ روز) طول می‌کشد. خونریزی در پوست بخصوص در قسمت بالای بدن و در طول خط زیربغل، در محل‌های تزریق و تحت فشار ممکن

است ایجاد شود. بدنبال خونریزی ممکن است هماتوم (تجمع خون یا خون مردگی) در همان محل‌ها بروز کند. خونریزی دستگاه گوارش، وجود خون در ادرار و خونریزی از بینی، لثه و خونریزی از رحم نیز دیده می‌شود.

۴- **دوره نقاهت:** در مواردی که بیماری منجر به مرگ نشود، بیماران از روز دهم، زمانی که ضایعات پوستی کم‌رنگ می‌شود، به تدریج بهبود می‌یابند. مشخصه دوره نقاهت طولانی بودن آن به همراه ضعف می‌باشد که ممکن است برای یک ماه یا بیشتر باقی بماند. گاهی موها کامل می‌ریزد که پس از ۴ تا ۵ ماه ترمیم می‌شود. بهبودی معمولاً بدون عارضه است.

درمان:

این بیماری درمان قطعی ندارد. روند درمان این بیماری همانند بسیاری از بیماری‌های ویروسی بر اساس درمان حمایتی است و شامل تنظیم آب و الکترولیت‌های بدن و درمان اختلال انعقادی درون رگی (خونریزیهای زیرجلدی و درون بافتی) به همراه استفاده از داروی ضد ویروس است. توجه داشته باشید که درمان‌های اختصاصی باید توسط پزشک متخصص انجام شود.